

22598

ՏԵԽՆԻԲԱԿԱՆ ՊԵՐՍՈՆԱԼԻ
ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ
ՊԵՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

331
S-29

331
S-20

105 JAN 2010

Գրականությունը բոլոր յերկրներին, միացե՛ք

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԹԵԹԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ
ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ

05 FEB 2010

ՏԵԽՆԻԳԵԿԱՆ ՊԵՐՍՈՆԱԼԻ
ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ
ՊԵՐՏԵԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ГОСНАУЧНОТЕКА ТССР
И Н В. № 371 — 1

ՅԵՐԵՎԱՆ 1938

13.08.2013

22598

43162-63

Քլավիր № 6560, Պատվեր 478, տիրաժ 200

Պետերատի I օպերան, Յերեան, Լենինի 65

ՅԵՍՈՒ ՈԳՆԱԿԱՆԻ (ՏԵԽՆԻԲԱԿԱՆ ԴԻՐԵԿՏՈՐԻ) ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1) Տեխնիքական ղեկավար տեսչի ուղևորական ղեկավարում է՝

ա) ձեռնարկության վողջ արտադրական-տեխնիքական գործունեությունը, նույն թվում մեխանիկական և շինարարական մասը, արտադրություն ուղիորդող գործի և կադրավարումը, բարելավելու ուղղությամբ կիրառում է և աշխատանքի կատարելագործված դիտական մեթոդներ՝ ինքնաբերական և արտադրանքի վերականգնողական լավագույնը:

բ) Հսկում է ձեռնարկության իրեն յենթակա մասերի գործունեությունը, վրա, մասնավորապես՝

ա) արտադրական, հեռանկարային ծրագրում:

դրերի մշակման վրա, նոր չինարարութ-
թյուններն նախահաշիվների, ծրագրերի և
նախադժերի (յեթե աղարխիք մշակվում են
ձեռնարկությունում), հիմնական վերանո-
րողման, արտադրության օաջիտնալիզացիա-
յի, վերակահավորման և ձեռնարկության
իրեն յենթակա մասերի ու բաժինների աշ-
խատանքների վրա.

բ) արտֆինանսների արտադրական-
տեխնիքական մասի ծրագրերի, նոր չինարա-
րությունների ծրագրերի, հիմնական վերա-
նորոգման, առանձին պատվերները կատարման
թամկետների, արտադրանքի վորակի, նյու-
թերի ծախման նորմաների հումույթի, և-
վեկտրոննեպիայի, բանուծի, վերադիր ծախ-
սերի վրա.

գ) մատակարարման տարեկան, տեղ-
նային, յուրամոյակային և ամսական ծրագ-
րեր կազմելու, ինչպես նաև անհրաժեշտ մե-
քենաների պատվերներ տալու վրա, համա-
ձայնեցնելով պատվերները ձեռնարկության
մատակարարման բաժնի հետ:

3) Տեխնիքական մասով տեխնի ուղնականը
վորոչում և ձեռնարկության կողմից ընդու-
նած պատվերների տեխնիքական, արտադրու-
կան տնտեսական նպատակահարմարութունը
և նրանց կատարման ժամկետը: Մասնակցում
և արտադրանքի ինքնարժեքը սահմանելու աշ-
խատանքներին, սահմանում և մեքենաների
գտնողան մասնիկների, դարձիքների և ալլի-
համար ուրիշ ձեռնարկություններին պատ-
վերներ տալու անհրաժեշտության հարցը:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ՝ վերցվող պատվեր-
ների տնտեսական նպատակահարմարու-
թյունը սահմանում և տեխնի ուղնականը-
տեխնիքական զծով, համաձայնեցնելով
ձեռնարկության մաս- իրացման բաժնի
վարիչի հետ:

4) Տեխնիքական զծով տեխնի ուղնականի
հետ սկաք և համաձայնեցվի աշխատանքի
տեխնիքական չափավորման (նորմիրոպկա-
յի), տեխնիքական անվտանգության ծրա-

դիրն ու աշխատանքի հաջորդականությունը .
տեսչի ողնականը հսկում է համապատասխան
աշխատանքների և սահմանված արտադրա-
կան նորմաների կատարման վրա այն չա-
փով, ինչ չափով վար դա վերաբերում է
ձեռնարկության արտադրական-տեխնիքական
և մեխանիքական մասին :

5) Տեսչի տեխնիքական գծով ողնականը
համապատասխան բաժինների միջոցով սկա-
տեմատիկորեն հսկում է տեխնիքական կա-
հափորության ապահով և համապատասխան
վիճակի մեջ գտնվելուն, ձեռնարկության
եյեկարական և այլ մասերի անխափան աշ-
խատանքներին, ինչպես նաև հսկողություն է
ունենում հումուլթի, դանագան նյութեղների,
պատրաստի արտադրանքի ընդունման և
պահպանման գործի վրա :

6) Տեսչի ողնականը տեխնիքական գծով
պատասխանատվություն է կրում նախահա-
շխման և նախագծերի ճշտության արտադ-
րական բոլոր պրոցեսներին և չինադարձյալ
նորատակահարմար կազմակերպման, ինչպես

նախ արտադրանքի վերակի և ինքնարժեքի
համար :

ԳԼԽԱՎՈՐ ՄԵԽԱՆԻԿԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ԸՆԴ
ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1) Գլխավոր մեխանիկը ղեկավարում է
էլեկտրոնային լինիա ապարատը, ինչպես նաև
ձեռնարկության բոլոր արտադրական միա-
վորների մեխանիկներին, էլեկտրո-տեխնիկ-
ներին այն դեպքերում, յերբ վարչական
կարգով նրանք յեխնիքարկության ձեռնարկութ-
յան համապատասխան բաժինների ղեկա-
վարներին :

2) Գլխավոր մեխանիկը ղեկավարում է
մեքենաների, մեքենայական կահավորման,
վերանորոգման, կապիտալ և նոր շինարա-
րության ծրագրեր կազմելու աշխատանքնե-
րը . հսկում է նրանց կատարման վրա :

3) Գլխավոր մեխանիկը հսկում է ինչ-
պես ցեխերի, նույնպես և ընդհանուր գոր-
ծարանային մեխանիկական և էլեկտրո-կահա-
վորման լավ վիճակի, ժամանակին վերանո-
րոգման, նպատակահարմար ուղտադորման

վրա. ինչպիսիք են՝ շողեկաթուսնեքը, ելեկտրական կահավորումը, ջրի և էլեկտրական մատակարարման ջերմատար, տրանսմիսիոն, վինտիլլաքցիոն և արլ սիստեմները, մեքենաները, բոլոր տեսակի բեռնատար միջոցները, հակահրդեհային, հեռախոսային, ազդանշանային սարքատները. սրբուհի նրանց միասնակցու սրտճառները և միջոցառումներ մշակել հայտարարված թերությունները վերացնելու համար:

4) Գլխավոր մեխանիկը գեկավարում է կահավորման բյուրոյի՝ տեխնիքական ևսքիզների, պլանների պատրաստման, ինչպես նաև շողեկար և էլեկտրոսարքավորման սրբքերարար աւ բնդհանուր ստուգումների աշխատանքները, վերի համար ձեռնարկության տեսչի թույլութությամբ և նրա տեխնիքական պծով ողնականի ցուցմունքով ներդրավում է հատուկ ձեռնարկությունների և մշակում և համարատախան միջոցառումներ վերացնելու համար բոլոր աչն թերությունները, վորոնք կհայ-

տարերվեն նման ստուգումների բնթայքում:

Ծանոթություն՝ սույն հոգվածով նախատեսված իրավունքը տեսուչը կարող է վերափստահել տեխնիքական պծով իրեն ողնականին:

5) Տեխնիքական պծով տեսչի ողնականի և տեսչի հաստատությամբ գլխավոր մեխանիկը կատարում է նոր մեխանիկական սարքավորման բնարություն բնդհանուր պործածության համար:

6) Ասեն տեսուչի մեխանիկական սարքավորման, նոր մեքենաների բնդունումը կատարվում է գլխավոր մեխանիկի կամ աչատթիվ լիպարված հատուկ անձնավորության կողմից:

7) Գլխավոր մեխանիկը հսկում է, վոր տեղի շունենա էլեկտրոնները լաչի, շողունախահաչաչին սրթեքի գերածախ, իսկ աչն գեպքերում, յերը կահավորումը և բոլոր շարժական մեխանիզմները դանվում են բացատարես նրա իրավասության տաչ,

հակում և ևկեկոտեաներդ խալի, վառելիքի, զանազան նյութեղենի խնայողաբար և նպատակահարմար ծախսելու վրա:

8) Գլխավոր մեխանիկը հակում և, վեր լաշխատանքի անվտանգության տեխնիկայի համար բաց թողնված հատուկ վարկերի և ահմաններում, չեղած պլանների համաձայն, ժամանակին և անպայման կիրառվեն այն միջոցառումները, վորոնք վերաբերում են մեքենաների պատրաստմանը, սաքելուն, նրանց վերանորոգմանը և այլ նախադրուչական միջոցառումներին:

9) Գլխավոր մեխանիկը պետք և մասնակից արվի բոլոր այն աշխատանքներին, չերը մշակվում են հրահանգներ մեխանիկի իրավասության տակ զանազակ մեքենաների պահպանման և խնամքի կարգի մասին:

10) Գլխավոր մեխանիկը մասնակցում և ձեռնարկության ամբողջ կահավորման հաշվառումը կատարելու առթիվ միջոցառումներ մշակելու աշխատանքներին:

11) Գլխավոր մեխանիկին իրավունք և

վերապահում պլանային— արտադրական բաժնի միջոցով որացուցային համապատասխան նախահաշիվներ և ծրագրերի սահմաններում պատվերներ և պահանջներ առ ձեռնարկության ուրիշ բաժիններին՝ մեքենաների անհրաժեշտ մասնիկներ, զործիքներ, արտադրության և սծանդակ նյութերի աշխատանքների կատարման համար:

ՅԵՆԻ ՎԱՐԻՁԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1) Յեի վարիչը ղեկավարում և ցեխ վողջ վարչական—տեխնիքական և տնտեսական զործունելությունը, մասնավորապես՝

ա) համադրած աշանային պլանային մարմիններին կողմից արված առաջադրանքների, ծրագրերի, հրահանգների կատարումը:

բ) արտադրական պլոցկաների կողմէ և երգումը, աշխատանքի լաշխումը, արտադրական միջոցների պլանայորումը, սահմանում և արտադրանքի պատրաստման կամ վե-

բամբակման միջոցները և տոսանձին ուղեւոր-
ցիաների կատարման հաջորդականութիւնը .

դ) արտադրութիւնը վարելու արտադրան-
քի ամէկացման, վերակի լսմացման և ինք-
նարժեքի իջեցման ուղղութեամբ .

դ) նախապատրաստելու տվյալները տվյալ
ցեխի արտադրական ծրագրերը մշակելու,
կատարման ժամկետը նշելու, ցեխային նա-
խահաշվային ինքնարժեքի չափը սահմանե-
լու, ինչպէս նաև հում նյութի, կիսաֆա-
րիկատի, բանվորական ուժի, գործիքների,
արտադրական ոժանդակ նյութերի ժառա-
կարարման հաշուերը և նախահաշիւները
կազմելու համար:

2) Ֆեխի վարիչը հսկում է՝

ա) արտադրութեան անխափան բնիւն-
քի, մեքենաների կահաւորման և բանվորնե-
րի ճիշտ և նպատակահարմար ծանրաբեռն-
մանութեան վրա .

բ) մեքենաների, բանվորների պարա-
պուրդը առավելագոյն չափով կրճատելու և

պարապուրդների ճշգրիտ հաշվառում կատա-
րելու վրա .

դ) տեխնիկական կահաւորման, ունեց-
վածքի, իր իրավասութեան տակ գտնված
հումութի, կիսաֆարրիկատների, նյութե-
ղենի տպահով և համապատասխան վիճակի
մեջ գտնվելուն .

դ) իր իրավասութեան տակ գտնված
հումութի, կիսաֆարրիկատի արտադրական
և ոժանդակ նյութերի, գործիքների հա-
մար սահմանված պահեստի ֆոնդերի ան-
ձեռնմխելիութեան վրա, ինչպէս նաև ձեռ-
նարկութեան համապատասխան լսման
միջոցով հսկում և համադրման արանային
պահեստների վիճակի և նրանցում պահվող
անհրաժեշտ պահեստի ֆոնդերի առկայ-
ութեան վրա .

և) հումութի, նյութերի, կեկտրո-
նիկալիայի, վառելիքի, բանվորական ուժի
նպատակահարմար և իննչպէս որ ծախսելու,
խոտանի խաղաղ վերացման, ցեխային ծախ-

քերի սահմանված չափից գերաժախս չկատարելու վրա:

դ) գեկավազվելով ներքին կարգապահության կանոններով պահպանել արտադրական-աշխատանքային անհրաժեշտ կարգապահությունը:

3) Յեխի վարիչը իրավունք ունի, իրեն յենթակա ցեխի համար հաստատված ծրագրերի և նախահաշիվների սահմաններում ձևափոխելու յենի մյուս բաժիններին յեյ յենթակա ձևափոխություններին սահմանված կարգով տալ պատվերներ և պահանջներ՝ համապատասխան վերանորոգումներ, սժանդակ աշխատանքներ կատարելու, արտադրական և սժանդակ նյութերի, գործիքների և այլն պահեստի ֆոնդերը լրացնելու համար: Հսկել, վար ժամանակին կատարվեն այդ պատվերներն ու պահանջները:

4) Յեխի վարիչը կատարում և ցեխում լնդունվող իրերի վարակական գրություն հաստատում, ըստ փորում նա իրավագործ և

հրաժարվել անպետք, անփութակ իրերն: Լնդուն, մինչև վերադառ անձի կողմից հատուկ գրավոր առաջադրություն հաստատել:

5) Յեխի վարիչը պարտավոր և գիտենալ ցեխի արտադրանքի լնդնարժեքի նախնական և փաստական կարկույտացիան, կատարել ներառ ուսումնասիրություն և անհրաժեշտ միջոցներ ձևափոխում հայտարարվող լնդունությունները վերացնելու համար:

6) Յեխի վարիչը հսկում և՝

ա) նախադրուչական և այլ միջոցները ձևափոխող ստանդարտներ և ժամանակին կազմել իրերը:

բ) լնդունիքական անփաստությունների և աշխատանքի պաշտպանություն կանոնների պահպանման վրա:

գ) բանվորներին մեքենաների և կահավորման հետ ծանոթացնելու, ինչպես նաև անհրաժեշտ նախադրուչական միջոցներ գնելու վրա:

7) Յեխի վարիչը կիրառում և իրեն յեն-

խախտ ցեխի արտադրութեան տեխնոլոգիա-
կան պրոցեսները ստացիոնարի պայմաններ
մակերարդում է դրա համար անհրաժեշտ փոր-
ձեր, արտադրութեան հասկացիկ աղբյուր
տակի համար հատկացված գումարները:

8) Յեխի վարիչը մասնակցում է արտադրա-
կանների մշակման և արտադրական տեխնի-
քական ցուցանիշներ սահմանելու աշխատանք-
ներին, ինչպես որինակ՝ արտադրանքի քանա-
կի, համալիրի, վառելիքի ծախսման և աշ-
խատանքի արտադրողականության, ինքնա-
թելի չափի փորձման և այլն:

9) Յեխի վարիչը մասնակցում է արտա-
դրանքի նորմաների գործարարական հաստատար-
ման մշակման և սահմանման աշխատանքներին:

10) Յեխի վարիչը պետք է ստանդարտի-
ստիկական ցուցիչ ամ արտադրական խորհրդակ-
ցությունների աշխատանքներին և կատարում
էլիքանի արտադրական խորհրդակցություն-
ներին բոլոր այն փորձությունները, փորձեր նյութ-
տակահարմար կհամարվեն իր ցեխի համար:

ՅԵՆՐԱՎԱՐՊԵՏԻ ԻՐԱՎՈՒՆԻՏԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1) Յենթավարպետը հանդիսանում է ար-
տադրութեան մեջ իրեն հանձնված կոմպլեկ-
տի վարչական-տնտեսական ղեկավարը և աշ-
խատանքի կազմակերպողը:

2) Յենթավարպետները նշանակվում են
ցեխի պետի կողմից գործարանի տեխնիքա-
կան ղեկավարի հաստատելուց հետո, սակայն
թեկնածուները նշանակվում են հերթալի
վարպետի միջոցով:

3) Յենթավարպետը ղեկավարում է իրեն
հանձնված կոմպլեկտի աշխատանքը և պա-
տասխանատու է արտադրական առաջադ-
րանքը կոմպլեկտի կողմից կատարելուն, ար-
տադրանքի փորակի բաժանման, արտադրու-
թյան ճիշտ կազմակերպման համար:

4) Յենթավարպետներն անհատա-
կան հանգում բանվորներին և ցուցիչ են անհատ-
նրանց անհրաժեշտ ոգնություն: Հսկում
կոմպլեկտում արտադրութեան ընթացիկ փա-

Համաձայն սահմանված տեխնոլոգիական պրո-
ցեսի արտադրական կանոնի (ոեթիմի) և ան-
միջական միջոցներ են ձեռք առնում վերաշ-
նելու աշխատանքի մեջ յեղած բոլոր թերու-
թյունները՝ մեքենաների և դործիքների կազ-
դի բերելը, բանվորների հրահանգումը, հում
նյութի և ոժանդակ նյութեղենի մատակարա-
րելը: Այն գեպերում, յեղք յենթավարպետը
իր սեփական ուժերով անկարող կլինի հաղ-
թահարել յեղած զժվարությունները, եւ
պարտավոր է զիմել վարպետին:

5) Յենթավարպետն անձամբ և հետեւում
մեքենաների սալքափորման և դործիքների
պահպանման ու ճիշտ ոլտագործման: Պար-
տավոր է ապահովել մեքենաների հանձնումը
հաջորդ հերթի յենթավարպետին, բարձր
վիճակում:

6) Յենթավարպետը հսկում է իր կոմպ-
լեկտի բանվորների մեջ հում նյութի, տեխնի-
քական ոժանդակ նյութեղենի և դործիքների
ճիշտ բաշխման վրա:

7) Յենթավարպետը պարտավոր է զիտե-
նալ իր կոմպլեկտի մեջ մանող մեքենաների
փաստական արտադրանքի, քանակական յեմ
վերականգն ցուցանիշների, ինչպես նաեւ
արտադրանքի փոխակական դրության մասին:

8) Պարտավոր է հսկել իր կոմպլեկտի
բանվորների աշխատանքի դուրս գալու վրա
և անմիջապես հայտնել վարպետին աշխա-
տանքի դուրս չգալու բոլոր գեպերի մասին:
Ակտիվ պայքար է մղում աշխատանքի կար-
գապահության բարձրացման համար:

ՀԵՐԹԱՅԻՆ ՎԱՐՊԵՏԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ- ՆԵՐՆ ՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ

1) Հերթային վարպետը հանդիսանում է
ավյալ հերթի աշխատանքի անմիջական կազ-
մակերպողն ու ղեկավարողը. նրան են յեմ-
թարկվում հերթում աշխատող բոլոր յենթա-
վարպետները: Նա պատասխանատու յե ինչ-
պես առանձին կոմպլեկտների, նույնպես և
հերթի սլանների քանակական, փորակական

ցուցանիչները կատարելու և արտադրանքի
վորակի համար :

2) Հերթային վարպետն իր հերթի աշ-
տաղություն ընթացքը կեկալարում է միան-
ձրնյա, համաձայն այն պլանային առաջա-
դրանքների, վորը սահմանված է ըստ տեխ-
նոլոգիական պրոցեսի արտադրական սեփ-
մի և գործարանի տեխ. փնկավարի ցուցում-
ների: Նա պատասխանատու չէ իր հերթին
առաջադրված արտադրական-տեխնիկական
ցուցանիչների կատարման համար :

3) Հերթային վարպետը կամպլեկտային
վարպետի յեվ լինիավարպետի հետ համա-
ձայնեցրած պատասխանում է բանուծը ըստ
կամպլեկտների, լնդունելով կամպլեկտները
աշխատանքը, նա պատասխանատու չէ արտա-
դրանքի նշված քանակի ճշտություն համար,
միջոցներ և ձևաք առնում անպայման կատա-
րելու առաջադրված պլանը :

4) Աշխատանքի վայրում հրահանգում է
լինիավարպետներին, բանվորներին, ձևաք և

առնում բոլոր միջոցները վերացնելու թերու-
թյունները, արտադրության պարապուրդները,
ինչպես նաև ասլահովում և աշխատանքի ան-
վտանդություն իր հերթի ընթացքում : Հեր-
թի արտադրական առաջադրանքը կատարե-
լու նպատակով վարպետը պարտավոր է
հայտարարել անձնական նախաձեռնություն
հում նյութի, ոժանդակ նյութեղների,
արտադրական կահավորման, գործիքների
առջիռնալ ուղտադործման, բանուծի նպա-
տակահարմար դասավորման բնագավառում :
Ասլահովել աշխատանքի բարձր արտադրողա-
կանությունը, արտադրանքի վորակի լավա-
ցումը յեվ ինքնադժեքի իջեցումը :

5) Մեքենաների, արտադրական սարքա-
վորման դրություն վողջ պատասխանատու-
թյունը հերթի ընթացքում լնկնում է վար-
պետի վրա : Նա կազմակերպում է արտա-
դրական սարքավորման, մեքենաների ժամա-
նակին յեվ ճիշտ վերանորոգման գործը և
մեքենաները հանձնում է հաջորդ հերթին
բարավոր վիճակում :

6) Կազմակերպում ե իր հերթում արտա-
դրական նորմաներով ու ծրագրերի քննա-
թյուրն յեվ ապահովում ե նրանց կյանքում
կիրառելը:

7) Ներկայացնում ե ցեխի պետի հա-
տառմանը իջեցնելու համար վարձառուին
այն բանգործներին, վորոնց անխնամ վերա-
բերմունքի հետեւանքով կարտագրվի վա-
րձակի արտադրանք, դեկտավարվելով վոչ զե-
արժեք արտադրանքի համար զեղչված վճար
տալու առթիվ դոյություն ունեցող կանոն
նադրությամբ: Ներկայացնում ե բանգործնե-
րին պարզեցնելու որինակելի աշխատան-
քի, վորակի բովանդակն դեպքերում:

8) Վարպետը նշանակվում ե ցեխի պետի
կողմից դորձաբանի տեւս, դեկտավարի հա-
տառելուց հետո յեվ անմիջականորեն յե-
նթացվում ե ցեխի պետին:

9) Վարպետի վարդապետությունները ցե-
խի պետի կողմից փոխվելը կամ բեկանվելը
պետք ե կատարվի միմիայն իրեն վարպետի
միջոցով:

10) Վարպետը պարտավոր ե գլխավորել
սոցալիզումն ու հարվածաշուքյունը, սո-
խանովյան շարժումը: Ստեղծել բոլոր ան-
հրաժեշտ պայմանները վարդացնելու յե-
նթացնելու ստախանովյան շարժումը, կա-
մակերպել առաջավոր ստախանովականները
արտադրական-տեխնիքական փորձի փոխ-
նակման դործը:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0196646

381

up 1

9/11/1